

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. XI. Innumerabilium Martyrum testimonium, undecimum credibilitatis
nostræ fidei argumentum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

maturgam Imaginem S. Patris nostri Dominici, è cœlo ab ipsa Beatissima Virgine Deipara Soriana in Calabria delatam, quam singulari maiestate fulgentem nulla unquam ars potuit imitari. Quædam solum subijciam, gravissimis testimonijs, & quotidianis experiencijs comprobata. Affervantur in Monasterio nostro Castellano in Italia tres gemmæ, in corde B. Margaritæ Ordinis nostri Tertiariæ repertæ, in quarum una virgo pulcherrima coronam in capite gestans, cœlesti manu exarata conspicitur; in alia; cujus specialiter meminit Ludovicus Granatensis, Concione 3. de Christi Natali, Puer Jesus in medio duorum animalium; & in tertia S. Joseph instar senis itinerantis, è cuius humero pallium pendet, & ad pedes ejus ipsamet Christi ancilla Margarita, quæ à cunis cæca, Mysteria Incarnationis Christi, Nativitatis ejus, & obsequia ei in Egyptum fugienti, & inde revertenti, à S. Joseph exhibita, assiduâ meditationeolvebat. Nec minoris certitudinis est, quod de Sancta Clara de Monte Falcone legitur, scilicet cor ejus divisum, adhuc incorruptum, ex parte una interiori Christum Crucifixum, ex alia verò omnia Passionis ejus instrumenta, distinctè representare: & tres globulos ejusdem magnitudinis, & coloris, in ejus felle repertos, & in figura triangulari dispositos, in Mysterij Sanctissimæ Trinitatis confirmationem, non magis præponderare duos, vel omnes tres simul, quàm unum eorum, vel seorsum quemlibet, ut fusè narrat in ejus vita P. Simplicianus à S. Martino, Augustinianus, in Academia Tolosana Professor Regius, atque Decanus. Extant insuper in diversis orbis Ecclesijs plures Hostiæ, à multis sæculis consecratæ, non solum incorruptæ & integre, ut Divione in Burgundia, sed etiam firmissimè adherentes patenis, ut Fromestæ in Hispania, imò insuper alicubi miraculoso sanguine conspersæ, ut in Darocanis corporalibus, in Aragonia. Tot itaque convicta prodigijs humanâ credulitate, maxime credibilia sunt Mysteria, quæ alias vim omnem humanâ credulitatis excedunt; piaque datur nobis occasio, & excitatur confidentia dicendi Deo, cum Richardo à S. Victore, lib. de Trinit. cap. 2. *Domine si est error à te decepti sumus; nam ista in nobis tanti signis & prodigijs confirmata sunt, & talibus, quæ non nisi per te fieri possunt.*

265. Sed quamvis in confirmationem nostræ fidei nullum editum fuisset miraculum, non esset tamen minus credibilis: nam ut bellè ait S. Thomas 1. contra Gentes cap. 6. *Omni signis admirabilium esset, si ad credendum tam ardua, & ad operandum tam difficilia mundus absque mirabilibus inductus fuisset à simplicibus & ignobilibus hominibus.* Quem locum ponderans Cajetanus 3. p. quæst. 43. art. 4. sic ait: *Adverte ex libro 1. contra Gentes cap. 6. quod aut conceditur Christum fecisse miracula relata in Evangelio, vel non? Si conceditur, habetur illius Deitas, si non conceditur, etiam habetur ex hoc maximo miraculo, quod absque miraculis, contra totum mundum idola colentem pugnans, superaverit.*

Eodem discursu & ratiocinio utitur D. Augustinus in oratione contra infideles: *Cum constet* (inquit) *Romanum Imperium, universumque orbem tot potentibus viris, Philosophis, Oratoribus referunt, Christi doctrinam ante repugnantem, ad eam postmodum fuisse conversum: quæro an virtute signorum & prodigiorum, ab antiquis ritibus,*

Tom. IV.

A *diuque observata religione, in hanc novam & inauditam sit hæc facta mutatio? si fateberis mundum ad hanc persuasionem tratum fuisse vi miraculorum, quibus contradicere nequaquam poterat, fateri oportebit, à Deo authore miraculorum, & qui facit mirabilia magna solus, religionem hanc processisse: sin autem negas ullis miraculis mundum ad hanc recipiendam fidem fuisse provocatum, negando miracula, ingens miraculum ingeris: quid enim potest dici mirabilius, quàm Romanum Imperium, totamque Gentilitatem, religionem quam tam acriter impugnabant, subverti, & moliebantur, desertis paternis ritibus, nullis visis signis, mirandisque operibus, sponte suscepisse, & in ea retinenda tam constantes fuisse?*

§. XI.

Innumerabilem Martyrum testimonium, undecimum credibilitatis nostræ fidei argumentum.

C *Constantia quoque & patientia Martyrum,* 266. *qui inde nomen acceperunt, quod suo sanguine magnum fidei testimonium præbuerint, invictissimum est veritatis ejus argumentum: licet enim aliqui hæretici pro suis erroribus mortui sint, pluresque hæreses de suis martyribus gloriantur, ut ex Apollinari refert Nicephorus lib. 4. histor. cap. 23. sunt tamen peculiare circumstantiæ Catholicorum Martyrum, quæ hujus argumenti vim mirabiliter augent, & Religionis Christianæ veritatem ac sanctitatem manifestè declarant. Prima est eorum multitudo: nam pro alijs sectis pauci mortem subire voluerunt; pro fide verò Christiana innumerabiles fuere Martyres, qui sanguine suo illi subscribere, ejusque veritatem testati sunt: unâ enim die tota Thebæorum legio petijt, & intra triginta dies septemdecim millia Romæ interfecta fuere, & in nocte quâ memoria natiuitatis Christi recolitur, viginti vel amplius millia combusta sunt: unde Hieronymus Epistolâ ad Heliodorum refert se revolutis Romanorum Pontificum annalibus, invenisse numerum Martyrum ita crevisse, ut si omnium memoriam vellemus celebrare, singulo quoque die celebranda essent trium millium natalitia. Quare meritò Gregorius homil. 17. in Evang. exclamat: *Totum mundum fratres aspici-te, Martyribus plenus est: jam pene tot qui videamus non sumus, quot veritatis testes habemus: Deo ergo numerabiles, nobis super arenam multiplicati sunt: quia quanti sint, à nobis comprehendendi non possunt.**

Secundo consideranda est atrocitas tormentorum, quæ Christiani Martyres passi sunt: non enim solum gladio, sed etiam cruce & igne interempti sunt; adeo ut Christiani ea propter per contemptum Cruciaris vocati solerent, eo quod communiter in crucem agerentur; nonnumquam Sarmentitij, quia ad dimidij axis stipitem revincti, subjectis sarmentis, passim cremabantur.

E Tertiò ponderandus est modus patiendi, non solum æquo animo, sed etiam cum summa lætitia, & cum magnis signis innocentie & sanctitatis; & sæpè etiam sapientissima responsa, & rationes plusquam humanas suæ fidei red-dentes.

Accedit quartò, quod non solum viri naturâ fortes & constantes, sed & senes decrepiti, ut Si-meon ille Jerosolymitanus Episcopus, qui centesi-

Et h. iij

mo vigesimo vitæ suæ anno cruci affixus fuit; & fœminæ imbecilles, atque infantuli, & virgunculæ, quæ naturaliter vel ipso nudi ensis, aut sanguinis effusi aspectu exanimari solent, tormenta crudelissima, mortemque acerbissimam passi sunt: hoc enim certè vim divinam arguit. Unde Ecclesia in communi oratione de Virgine & Martyre dicit: *Deus qui inter cetera potentia tua miracula, etiam in sexu fragili victoriam martyrij contulisti.* Et Ambrosius lib. de Virginitatibus, paulò post initium, non immeritò sic exclamat de S. Agnete martyre, tredecim annorum: *Magna vis fidei, quæ etiam ab illa testimonium invenit ætate!*

Miraris (inquit Tertullianus) *Lucretia generositatem, quæ vim stupri passa, culcrum sibi adgit in conspectu propinquorum, ut gloriam sibi castitatis suæ pareret? Miraris Mutij fortitudinem, qui manum suam dexteram in ara cremavit, ut hoc factum ejus fama haberet? Miraris Regulum Romanorum ducem, qui captus à Carthaginiensibus, cum se unum pro multis Carthaginiensibus compensari noluisse, maluit, hostibus reddi, & in arca genus, stipatum undique extrinsecus clavis transfixus, tot Cruces sensit? Mirare potiùs de Christianis unius virginis Agnetis constantiam. Hæc* (subdit Ambrosius) *tredecim annorum, pro Dei defensione martyrium passa est. Hæc inter cruentas carnificum impavida manus, hæc stridentium gravibus immobilis tractibus catenarum, nunc furentis mucroni militis totum offerre corpus, mori adhuc nescia, sed parata: vel si ad aras invitata raperetur, tendere Christo inter ignes manus, atque in ipsis sacrilegis focis, trophæum Domini signare victoris &c.*

268. Denique in Christianis Martyribus considerandum est, quod illi non tantum tenuere eadem dogmata quæ docet Ecclesia, verum etiam ex illis hausere martyrij sui constantiam, puta ex reali manducatione Corporis Christi, & potatione sanguinis ejus, ut docent Cyprianus in serm. de Cœna Domini, & Augustinus super Psal. 22. ubi sic ait: *Hoc Calice inebriati erant Martyres, quando ad passionem euntes, suos non agnoscebant, non uxorem sentientem, non filios, non parentes, & gratias agendo dicebant, Calicem salutaris accipiam.* Et Tract. 84. in Joan. dicit Martyres effundentes suum sanguinem pro Christo, quæ de mensa Dei acceperant, pariter Domino reddidisse: Sed manifestum est quod realiter fuderunt suum sanguinem, & reddiderunt Christo: Ergo pariter Christi Sanguinem biberant realiter, & non solum figurativè, ut docent hujus temporis hæretici.

269. Quod Cyprianus & Augustinus dicunt de manducatione Corporis Christi, asserit Bernardus serm. 61. in Cantica, de memoria Passionis ejus, eam scilicet mirum in modum Martyres ad patienter & alacriter toleranda tormenta adjuvasse: *Non sentiebat* (inquit) *Martyr sua, dum illius vulnera intuebatur. Stabat tripudians & triumphans, toto licet lacero corpore, & rimante latera ferro, non modo fortiter, sed & alacriter sacrum è carne sua circumspiciebat ebullire cruorem. Vbi tunc anima Martyris? nempe in tuto, nempe in petra, nempe in visceribus Jesu: si enim in suis esset visceribus, scrutans ea ferrum profecto sentiret, dolorem non ferret, succumberet, & negaret: nunc autem in petra habitans, quid mirum si in modum petra duruerit?*

§. XII.

Concordia & consensio maxima Doctorum nostræ fidei, undecimum credibilitatis ejus argumentum.

Hoc etiam argumentum efficax est ad veritatem doctrinæ Catholicæ suadendam: videtur enim omnino impossibile, ut tam diversi intellectus in tam multa dogmata convenirent, nisi ab uno aliquo supremo spiritu dirigerentur, qui mentes hominum in unitate continere posset: si cut non posset ordo universi in tanta partium diversitate diu subsistere, nisi uno divino & continuo spiritu continuarentur, ut eleganter ait Tullius. Porro tanta est inter Doctores Catholicos concordia, ut etiam diversarum gentium & nationum fuerint, diversisque sæculis & regionibus floruerint, uno tamen ore locuti videantur, juxta illud Lucæ 1. *Sicut locutus est per os Sanctorum.* Nec obstat quòd aliquando inter se pugnant videantur, & in varias & discordantes sententias ire: solum enim circa problematicas quæstiones inter eos est controversia, nulla verò circa res & mysteria fidei pugna vel dissensio; in hoc concidunt omnes, & sibi coherent. Nec mirum, cum Catholica veritas Deum pacis auctorem suum recognoscat, qui nihil in sua doctrina discors, nihil dissonum patitur: *Non enim* (inquit Tertullianus lib. de spect. cap. 23.) *amat falsum auctor veritatis: adulterinum est apud illum omne quod fingitur.*

Multos audivit D. Joannes Apocal. 14. in Cœlo cantantes, & citharizantes in citharis suis; unicam tamen ex tot discordantibus vocibus & sonis harmoniam audivit, suavissimè modulantem. Siclicet plures fuerint à Spiritu Sancto inspirati Propheta (ait Rupertus) qui diversis modis futura cecinerunt; licet varij sint Doctores, qui diversa, imò aliquando contraria docere videntur; eorum tamen omnium voces ita inter se concordant, ut una omnino sit vox; imò ex hac diversarum vocum dissonantia, suavior efficitur harmonia & concentus.

Spiritus intelligentiæ multiplex est, ait Sapient, sed tamen unicus; multiplex, quia variae sunt Doctorum & Prædicatorum linguæ & voces; unicus, quia una est eorum doctrina, utpote ab uno spiritu inspirata: ideò Aetuum 1. dicitur, quòd plures super Apostolos apparuerunt linguæ, & dispersitæ, unus tamen sedit supra singulos eorum Spiritus, ut una illis esset fides, eademque animorum ac scientiarum consensio.

Magnum certè olim fuit divinæ virtutis miraculum, quòd ex una voce, linguarum confusione plures effecerit vociferationes; sed longè melius potentiam suam & sapientiam Spiritus Sanctus manifestat, dum plures voces ad unum redigit concentum, juxta illud: *Spiritus Domini replevit orbem terrarum, & hoc quod continet omnia scientiam habet vocis;* in morem videlicet chori Magistri, qui vocis seu concordie scientiam habet, & cantores ita continet, ut omnium voces in unius concentus perfectam harmoniam coeant. Unde Rupertus in Joan. appellat Spiritum Sanctum, *Doctissimum veritatis Præcentorem.* Sicut enim in Musica, & harmonico choro, in quo variae resonant voces, & ad melodiam concinunt, quædam altè modulata, sublimius personant; aliquæ profundum musices gradum infimius tenent, aliæ mediarum servant tenorem;